MalatyalÃ½ Fahri Kayahan

Onaylayan Administrator
Friday, 25 May 2007

Â Fahri Kayahan 1918 yÃ½lÃ½nda Malatya'da doÃ°du. BabasÃ½ Gaffar AÃ°a sÃ¼lalesinden Mustafa Bey, annesi Ãžam KadÃ½sÃ½'nÃ½n kÃ½zÃ½ Ãžerife HanÃ½m'dÃ½r. Ãžerife HanÃ½m ile Mustafa Bey'in Makbule ve Fahri adÃ½nda bir kÃ½z bir erkek Ã§ocuklarÃ½ olur. Fahri Kayahan'Ã½n kÃ½z kardeÃ¾i Makbule 11 yaÃ¾Ã½ndayken ateÃ¾li bir hastalÃ½ktan Ã¶lÃ¼ Ailenin tek Ã§ocuÃ°u olarak kalan Fahri bÃ¼yÃ¼k bir Ã¶zenle yetiÃ¾tirilir.

Ã•lk, orta ve lise tahsilini Malatya'da tamamlar. BabasÃ½nÃ½n Malatya'nÃ½n en bÃ¼yÃ¼k manifatura dÃ¼kkanÃ½na sahip olmasÃ½ genÃ§ Fahri Kayahan'Ã½ bu dÃ¼kkanda Ã§alÃ½Ã¾maya mecbur eder. Ancak O'nun gÃ¶zÃ¼ mÃ¼ziktedir... Bir enstrÃ¼man Ã§almak, tÃ¼rkÃ¼ sÃ¶ylemek ister hep. FÃ½rsat buldukÃ§a daÃ°da bayÃ½rda arkadaÃ¾larÃ½yla gramofon dinlemeye giderler. Kendi yÃ¶resinin dÃ½Ã¾Ã½ndaki mÃ¼ziklerle tanÃ½Ã¾masÃ½ da bu dÃ¶nemde baÃ¾lar. Ã•lk Ã¶nceleri baÃ°lamaya heves eder ve bir sÃ¼re baÃ°lama Ã§alar. Daha sonra KarakÃ¶ylÃ¼ ReÃ¾at DayÃ½'dan tambur dersleri alÃ½r. Fahri Kayahan'Ã½n bizler iÃ§in son derece karanlÃ½klarla kaplÃ½ bu yÃ½llarÃ½ O'nun sonraki yaÃ¾amÃ½nda etkin rol oynayacaktÃ½r. Kayahan'Ã½n meslek yaÃ¾amÃ½ndaki Ã¶nemli olaylardan biri de baÃ°lamayÃ½ bÃ½rakÃ½p Tambur Ã§almasÃ½dÃ½r. (AyrÃ½ntÃ½lar iÃ§in Kayahan'Ã½n MÃ¼zik YaÃ¾amÃ½ ve Eserleri bÃ¶lÃ¼mÃ¼ne bakÃ½nÃ½z.)

HenÃ¼z ilk genÃ§lik Ã§aÃ°larÃ½nÃ½ yaÃ¾ayan Malatya 'lÃ½ Fahri, Ã¾ehir merkezinde katÃ½ldÃ½Ã°Ã½ bir Ã¾enlik sÃ½rasÃ Fahriye isminde genÃ§ ve gÃ¼zel bir kÃ½zla tanÃ½Ã¾Ã½r. Malatya'nÃ½n ileri gelen ailelerinden olan HamikoÃ°ullarÃ½ 'ndan HacÃ½ AÃ°a'nÃ½n kÃ½zÃ½ Fahriye ile 1933 yÃ½lÃ½nda evlenir. HacÃ½ AÃ°a'nÃ½n konaÃ°Ã½na iÃ§ gÃ¼veyi giren Fahri kÃ½sa zamanda bu konakta yapÃ½lan mÃ¼zik toplantÃ½larÃ½nÃ½n tanÃ½nmÃ½Ã¾ simalarÃ½ arasÃ½na girmeyi baÃ¾arÃ½r. Konakta keman, piyano, ud, tambur gibi enstrÃ¼manlar bulunmaktadÃ½r. HacÃ½ AÃ°a keman Ã§almakta, damadÃ½ Fahri de ona tamburu ve sesi ile eÃ¾lik etmektedir. Bir sÃ¼re sonra Fahriye HanÃ½m hamile kalÃ½r ve 1934 yÃ½lÃ½nda Suade adÃ½nÃ½ verdikleri bir Ã§ocuklarÃ½ doÃ°ar. Fahriye ve Fahri Kayahan Ã§ifti mutluluk ve esenlik iÃ§inde yaÃ¾amlarÃ½nÃ½ sÃ¼rdÃ¼rmektedirler. Ancak 1936 yÃ½lÃ½nÃ½n Ocak ayÃ½nÃ½n son gÃ¼nÃ¼nde Fahri Kayahan'Ã½n daha sonraki yaÃ¾amÃ½nda derin izler bÃ½rakacak

o talihsiz olay yaÃ¾anÃ½r. Fahriye HanÃ½m hayatÃ½nÃ½ kaybeder. Fahri Kayahan eÃ¾ini kaybetmenin derin acÃ½sÃ½na dayanamaz. Bu olay karÃ¾Ã½sÃ½nda iki yaÃ¾Ã½ndaki kÃ½zÃ½ ile annesi ve babasÃ½nÃ½ da alarak Malatya'yÃ½ terk eder Ã•stanbul'a gelir. Kendisini Ã•stanbul'un usta mÃ¼zisyenlerinin ve bestekÃ¢rlarÃ½nÃ½n arasÃ½nda bulur. Selahattin PÃ½nar, Artaki Candan gibi Ã¼nlÃ¼ isimlerle tanÃ½Ã¾Ã½r. O yÃ½llarda Ã•stanbul'un canlÃ½ mÃ¼zik merkezleri konumunda olan Borsa KÃ½raathanesi'nde BelvÃ¼ Ã‡ay BahÃ§esi'nde, <B<>'nde tamburu ve sesiyle baÃ¾arÃ½lÃ½ programlar yapar. 1937 yÃ½lÃ½nda Almanya'ya giderek Polydor Plak firmasÃ½na yedi adet plak doldurur. Ã•stanbul'un mÃ¼zik yaÃ¾antÃ½sÃ½nÃ½ kÃ½sa zamanda Ã¶rendiÃ°i gibi yurt dÃ½Ã¾Ã½ndaki mÃ¼zik atmosferini

de Ã¶Ã°renmiÃ¾tir artÃ½k. Yurda dÃ¶nÃ¼kten sonra Malatya'lÃ½ Fahri Kayahan adÃ½yla Ã¼nlenecek onlarca plaÃ°a sesini ve sazÃ½nÃ½n naÃ°melerini kaydettirecektir. Yine pek Ã§ok besteye bu dÃ¶nemde imzasÃ½nÃ½ atar. MalatyalÃ½ Fahri'nin tÃ¼m yurdu saran Ã¾Ã¶hreti 1940'lÃ½ 50'li yÃ½llarda hep sÃ¼recektir...

1937 yÃ½lÃ½nda DolmabahÃ§e SarayÃ½'nda AtatÃ¼rk'Ã¼n huzurunda Ã§alÃ½p sÃ¶yler. 1939 yÃ½lÃ½nda bedelli kÃ½sa dÃ¶nem askerlik gÃ¶revini tamamlar.

Fahri Kayahan Malatya'nÃ½n sayÃ½lÃ½ manifaturacÃ½larÃ½ndan birinin oÃ°lu olmasÃ½ sebebiyle daima Ã¾Ã½k ve temiz giyinen bir kiÃ¾idir. YaÃ¾amÃ½ boyunca hiÃ§ iÃ§ki ve sigara kullanmadÃ½Ã°Ã½ sÃ¶ylenir. Ã•lk evliliÃ°inden yÃ½llar sonra Sa Arcuman'la kÃ½sa bir evlilik daha yapmÃ½Ã¾tÃ½r. YaÃ¾amÃ½ boyunca gerek iÃ¾ ve sanat Ã§evresinden, gerekse memleketinden pek Ã§ok arkadaÃ¾Ã½ ile muhabbette olmasÃ½na raÃ°men o yalnÃ½z ve iÃ§ine kapanÃ½k bir insandÃ½r.

1940'lÃ½ yÃ½llarÃ½n yÃ¼kselen deÃ°erlerinden biri de ses sanatkarlarÃ½nÃ½n film Ã§evirmesidir. MÃ¼zeyyen Senar ile Kerem ile AslÃ½, Suzan Yakar ile Saz ve Caz filmlerinde oyuncu olarak rol almÃ½Ã¾tÃ½r. Bu filmlerde olduÃ°u gibi bazÃ½ filmlerde yalnÃ½zca tamburu ve sesiyle film mÃ¼zikleri yapmÃ½Ã¾tÃ½r. Bununla birlikte Fahri Kayahan'Ã½n senaryolarÃ½nÃ½ burada anmadan geÃ§memek gerekir. Ã‡oÃ°u Anadolu insanÃ½nÃ½n yaÃ¾amÃ½ndan kesitleri iÃ§eren bu senaryolarÃ½n bazÃ½larÃ½ filme Ã§ekilmiÃ¾tir. TamamÃ½ 60 civarÃ½nda olan senaryolarÃ½ndan bazÃ½larÃ½ Ã¾unlardÃ½ SarÃ½ Kordela, Ãžirvan ile Abuzer, Ezo Gelin, BÃ¼lbÃ¼l, Ã–ldÃ¼ren Yumruk, GÃ¼mÃ¼Ã¾ KÃ½rbaÃ§, PerÃ§emli Aslan,

YÃ½ldÃ½zlardan Gelen Dilber, Sokak Rakkasesi...

Fahri Kayahan'Ã½n ilk genÃ§lik yÃ½llarÃ½ndan itibaren gerek gÃ¶rÃ¼ntÃ¼sÃ¼yle gerekse davranÃ½Ã¾larÃ½yla daima elitist bir hal sergilediÃ°ini yakÃ½nlarÃ½ sÃ¶ylemektedir. BÃ¶ylesi bir yaÃ¾am tarzÃ½ O'nu devletin en Ã¼st dÃ¼zeyindeki simalarla da buluÃ¾turmuÃ¾ ve bu kiÃ¾ilerle uzun sÃ¼reli birliktelikler yaÃ¾amÃ½Ã¾tÃ½r. Bunlardan biri AtatÃ¼rk'le olan beraberliÃ°idir. SÃ½k sÃ½k AtatÃ¼rk'Ã¼n huzurunda Ã§alÃ½p sÃ¶ylediÃ°i ve sohbet ettiÃ°i anlatÃ½lÃ½r. Bu tÃ¼rden yakÃ½nlaÃ¾malarÃ½n en yoÃ°unu ise Ã•nÃ¶nÃ¼ ailesiyle olmuÃ¾tur. Ã•stanbul'a geldikleri ilk gÃ¼nden itibaren Ã•nÃ¶nÃ¼le Kayahan Ailesi'ne himmetleri anÃ½msanmayacak derecededir. Fahri Kayahan'Ã½n Ã•smet PaÃ¾a'yla iliÃ¾kileri hep sÃ½cak bir zeminde gerÃ§ekleÃ¾miÃ¾tir... Askeri ve bÃ¼rokrat Ã§evreyle iliÃ¾kileri ise sÃ¼rekli devam etmiÃ¾tir. Bununla birlikte o dÃ¶nemdeki (1940-60) kÃ½rsal kesimin mÃ¼zik anlayÃ½Ã¾Ã½nÃ½n farklÃ½ bir tarzla Ã¾ehir ortamÃ½nda Fahri Kayahan'la taÃ¾ plaklara aktarÃ½ldÃ½Ã°Ã½nÃ½ gÃ¶rÃ¼yoruz. Bu konudaki ayrÃ½ntÃ½larÃ½ diÃ°er bÃ¶lÃ¼mde vermeye Ã§alÃ½Ã¾ac

MalatyalÃ½ Fahri'nin yukarÃ½da aktardÃ½Ã°Ã½mÃ½z Ã¼st dÃ¼zeydeki (bilhassa yÃ¶netimdeki) kiÃ¾ilerle olan iliÃ¾kilerinin yanÃ½nda, Ã¶zellikle hemÃ¾erisi ve arkadaÃ¾larÃ½yla olan iliÃ¾kileri Ã¶zel hayatÃ½nÃ½n en yoÃ°un ve duygulu kÃ½smÃ½nÃ oluÃ¾turur.

Ahmet FÃ½rat, Mehmet KÃ½Ã°Ã½lÃ½, AsÃ½m Kurdal, Mahmut HoÃ¾hanlÃ½, NazÃ½m Uzun HekimoÃ°lu, Ãžefik Kayahan, Z Soylu, Enver BengÃ¼, Mustafa KÃ½lÃ½Ã§aslan, Faruk DiyarbakÃ½rlÃ½, Ã‡akÃ½r Ahmet ve BeÃ¾iktaÃ¾lÃ½ Arap Zeki en yakÃ½n dostlarÃ½dÃ½r... Dost meclislerindeki Fahri Kayahan sakin, duygulu, samimi kiÃ¾iliÃ°iyle tanÃ½nmÃ½Ã¾tÃ½r. Ã•Ã§k sigara kullanmayÃ½Ã¾Ã½ onun hiÃ§bir zaman "aÃ¾Ã½rÃ½" davranÃ½Ã¾larda bulunmamasÃ½nÃ½n sebebi olarak gÃ¶steril

Ancak bu fazlasÃ½yla hassas mizacÃ½ kendisine her zaman aÃ°Ã½r faturalar Ã§Ã½karmÃ½Ã¾tÃ½r. Bilhassa hayatÃ½nÃ½n

Ve AtatÃ¼rk bu melankolik melodinin tesirinden dakikalarca kurtulamÃ½yor. O gece Safiye Ayla'ya;

- Ãžaka yaptÃ½m. Haydi bakalÃ½m, doÃ°ru AtatÃ¼rk'Ã¼n huzuruna, seni istemiÃ¾. HayÃ½rdÃ½r inÃ¾allah.

- BaktÃ½m. DolmabahÃ§e SarayÃ½'nÃ½n Ã¶nÃ¼ndeyim.

" Fahri Kayahan AtatÃ¼rk'Ã¼n huzuruna giriyor, iki ellerine sarÃ½lÃ½p Ã¶pÃ¼yor. Kendisine saz heyeti arasÃ½nda yer gÃ¶steriliyor. Nubar Tekyay, ÃžÃ¼krÃ¼ Tunar Necati Tokyay, Selahaddin PÃ½nar, Safiye Ayla da oradadÃ½r.

MasanÃ½n Ã¼zeri fÃ½ndÃ½k, fÃ½stÃ½k, badem doludur.

"Haydi" diyor AtatÃ¼rk, "Ã•Ã¾te fÃ½stÃ½k, iÃ¾te badem. BaÃ¾la bakalÃ½m."

Kayahan, Ã¾arkÃ½sÃ½:

Be hey ela gÃ¶zlÃ¼ koca dilber

Sen benim derdimden deva bilmezsin

Sen nasÃ½l tabipsin yoktur ilacÃ½n

BaÃ°rÃ½mda yaramÃ½ sarabilmezsin

- SarÃ½ Kurdela'nÃ½n bir hikayesinden bahsederler?

- Evet hazin bir aÃ¾k macerasÃ½dÃ½r bu. Merhum eÃ¾imle mektep sÃ½ralarÃ½nda seviÃ¾miÃ¾tik. SarÃ½ Kordela takardÃ½
saÃ§larÃ½na. Hazin ve uzun bir macera.

AyaÃ°a kalktÃ½, mevzu deÃ°iÃ¾tirmek istiyordu.

BeÃ¾ yaÃ¾Ã½ndaki Ã¾empanzesi Beybi ile Ã¾imdi yalnÃ½z yaÃ¾ayan sanatkarÃ½ maymunu ve "hazin macera" sÃ½nÃ½n
hatÃ½ralarÃ½yla baÃ¾ baÃ¾a bÃ½raktÃ½m.